

NAPLO

Előfizetési ár:

Egész évre 4 K
Fél " 2 K
Egyes szám ára 4 fill.
Pályaudvarokon 6 fillér.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felelős szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

Az Angyalföld titkai A szegedi csodagyerek

Husvét ünnepe.

(D.) Az elnémult harangok újra megszólalnak; zugásuk-bugásuk betölti a levegőt... hegyet völgyet... erdőt-mezőt és fenn hirdetik: az emberiség Megváltójának, sőt sziklasírjából való dicső feltámadását...

Aki mindnyájunkért szenvedett, mindnyájunkért hordta glóriaövezett fején az ezer sebeket hasító töviskoronát... mindnyájunkért ontotta nemes szívének drága véréppjeit... ki mindnyájunkért vonszolta a kereszt nehéz terhét... nem halt meg, hanem feltámadott halottaiból, hogy megváltsa az emberiséget és megteremkenyítse a mi lelkeinket az ő nagy, magasztos emberszeretettel; hogy megtanítson bennünket: hinni, remélni és szeretni...

Hinni az Istenségben, remélni az életben és szeretni az embert az emberben...

Megszentelt testét véresre sebezte vad martalócok durva korbácsa... szomját nem enyhítette, jótékony kéz nyújtotta hűsítő ital... lepök-dösték... megrugdalták... gaz farizeusok hitvány aranyért eladták, elárulták... és az ő nagy szíve, mely eddig e világon a legnagyobb volt, megcserepedett ajkaira mégis ez engesztelő szavakat adta: Bocsássatok meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek!

Azóta kétezer év gördült alá a végtelenségbe... Hamis próféták igyekeztek istenségét megtépni, nagyságát kisebbiteni, tanait meghamisítani — hiába... A mi szép, nemes és magasztos eszme még a mai napig is e világot, az emberiséget áthatja, mind az ő örökségét képezi, az ő dicsőségét hirdeti... az ő isteni halhatatlan voltát zengi ott fent az égen, valamint ide lent a földön is...

Az Istenségtől származva, az Istenség végtelen jóságát hirdeti ő mindmáig itt a földön; és az emberiség milliói szent áhitattal zarándokolnak a feltámadás napján ama szent sírhoz, melyből az isteni eszme, az egyenlőség és az emberszeretet eszméje, a Megváltóval együtt feltámadott és az egész világot, az egész emberiséget, mint az ő lelkéből sarjadzott fényvugar bearanyozta átmelegíti és áthívja...

Apoljuk és őrizzük az ő nagy és magasztos tanait szíveinkben, lelkünkben... plántáljuk át nemze-

dékről-nemzedékre, hogy a krisztusi eszme, az általános emberszeretet eszméje, örökké éljen, amíg csak ember él... amíg a világ áll... A megváltó feltámadott! Dicsőség érte Istennek a magasban...

Budapest-fürdőváros.

II.

Artézi gyógyfürdő.

Budapest székesfőváros tulajdona.

Budapest legfiatalabb fürdője az Artézi gyógyfürdő a gyönyörű parkká átalakított Városligetben, a tó partján, pormentes, jó levegőjű helyen fekszik; vizét a 970-48 méternyi mélységű artézi kútból kapja. A kut furásához Zsigmondy Vilmos világhírű bányamérnök számításai alapján 1868. november 15-én fogtak hozzá. Kilenc és fél évig tartott a kemény munka, de az eredmény fényes volt; 970-48 méter mélységből bő sugárban toltult föl a 73-93 Celsius fokú kénes hévízforrás, 24 óra alatt 7600 hektoliter gyógyerejű vizet szolgáltatván. A forrás vizének kihasználására alakította át a főváros ideiglenesen azon szerény fürdő-épületet, mely nem messze a forrástól az ugynevezett Nádor-szigeten terebélyes fák árnyékában húzódik meg. Ezen fürdőépület emeletén üvegezett, fődött folyosóról juthatni a lakoszobákba. Bennlakó vendégek számára tágas szobák állnak rendelkezésre. Egy szoba ára egy személynaponként 3 korona, minden további ágyért 1 koronával több fizetendő.

Az épület földszinti részén 20 fürdőszoba van és pedig 14 porcellán és 6 kőfürdő; egy fürdőjegy ára lepedő és törülköző használatával együtt 1 korona 20 fillér; hat fürdőre váltott bérletjegy 6 koronába kerül. Az épület hátsó részében találjuk a társasfürdőt, amelyet délelőtti férfiak, délután nők használnak. A társasfürdő használatáért személyenként 60 fillér fizetendő; bérletben a társasfürdő-jegy 10 darabonként váltva 5 K-ba kerül.

A fürdőépület ezen szerény méretei mellett is a fürdő forgalma hihetetlen módon föllendült, ami a forrás viz nagy gyógyerejének tulajdonítandó. Ezt a gyógyerőt az orvosok szakvéleménye szerint a víznek nemcsak magas hőfoka, hanem annak különleges vegyi összetétele eredményezi.

A forrás kiváló gyógyereje orvosi szakvélemény szerint a következő betegségeknek nyilvánul.

Fürdő alakjában: Idült ízületi csusz, előrement heveny ízületi csusz maradványai: ugymint ízületi merevség és ízületek körüli izzadmányok.

Izomcsuzok, idegszabák (neuralgiák), főleg ischias.

Köszvény, görvélykór (scrophulózis, bujakór, syphilis).

Idült bőrbajok különféle fajai. Csonttörések utóbajai.

Női betegségek és pedig főleg a méhnek és függelékeinek idült, lobos bántalmái; medencebeli izzadmányok (exudatumok).

Belsőleg ivókúra alakjában, mint a karlsbadihoz hasonló vegyi összetételű, sőt annál még valamivel magasabb hőfoku gyógyvíz, kiváló hatása mindazon bajoknál, amelyek ellen karlsbadi vizet szokás használni, tehát idült gyomor- és bélhurutok, krónikus székszorulás, hasi pangás, májbajok, epebajok, főleg epekövek. Hólyag- és vesebajok ellen.

A légzőszervek hurutos bántalmainál az artézi víz belégzés alakjában igen jó hatásának bizonyult.

Az évről-évre nagyobbodó forgalom, továbbá az a törekvés, hogy a forrás viz fölöslege jobban kihasználassék, arra készítették a székesfőváros hatóságát, hogy a mostani szerény és ideiglenes fürdőház helyébe egy új szép, nagyarányú, a modern igényeknek megfelelő fürdőintézetet emeljen. A fürdőépület terveinek elkészítésével a főváros Czigler Győző hírneves építőművészt bízta meg, aki ezen tervekre művészelektének színe-javát pazarolta, halála után pedig ugyancsak a főváros megbízásából Dvorák és Gerster műépítők, a tervezőhöz méltó tudással és izléssel, a változott viszonyokhoz képest a fürdő terveit átalakították.

Ezen tervek szerint az új Artézi gyógyfürdő 3,835.100 K költséggel a Városligetben, a tavon átvezető ut mentén, annak baloldalán fog fölépülni.

Az új fürdőépület a Margitszigeti fürdőhöz hasonló, azonban ennél sokkal díszesebb és nagyobb földszintes építmény lesz. Az épület előrése magában foglalja a tervezett melléképületeken kívül 16 kő és 36 porcellánfürdőt. Az épület hátsó, valamint a jobb- és baloldalt kiugró, szárnyakat képező részében

lesz egy-egy minden kényelemmel és díszesen berendezett külön férfi- és női gőz-thermalfürdő, egy-egy népfürdő külön nők és férfiak részére. Lesz ezeken kívül egy díszes és kényelmes uszoda. Az új Artézi fürdőben azonban nemcsak a gyógyforrás természetének megfelelő hévíz fürdők, hanem a modern fürdő és fizikai gyógy módok és kiegészítő gyógyeszközök egész sorozata fog a fürdőközönség rendelkezésére állani, ugymint: inhalatorium, fenyőfürdő, malátafürdő, szénsavas és villamos fényfürdők, kőlfürdők, izzasztó begöngyölések, massage, douche-massage stb.

Gondoskodni fog továbbá a főváros nagy áldozatkészséggel egy a fürdőépülettel kapcsolatos oly modern berendezésű szálloda fölépítéséről is, amely a megszálló fürdővendégeknek legkényesebb igényeit is hivatva lesz kielégíteni.

Az új fürdőpalota és szálloda építkezésére három év van előirányozva, úgy hogy azok előreláthatólag 1912. év május havában üzembe helyezhetők, illetve a forgalomnak átadhatók lesznek.

Az Artézi-fürdő környezetének emelése érdekében a főváros a Városliget területén szintén nagyobb szabású rendezéseket és beruházásokat eszközölt. Ezek részben már készen is vannak, részben pedig a fürdő felépülése előtt befejezést nyernek. Ezek közül első helyen kell megemlíteni a fürdő szomszédságában levő állat- és növénykert újjalakítását. Az újjalakítás mintegy 3 millió korona költségbe kerül. Kétségtelen, hogy az új állatkert Budapest egyik legszebb látványossága lesz, amely berendezés tekintetében egyenlő sorban fog állani Európa hasonló nemű leghíresebb intézményeivel. Az új állatkert kellemes sétahelye lesz a fürdő vendégeinek s gyönyörű parkja, szép pálmaháza minden bizonyára kellemes tartózkodási helye lesz az üdülést keresőknek. Az új állatkert létesítésében kiváló érdemei vannak Bódy Tivadar dr. tanácsnoknak, a főváros pénzügyi osztálya vezetőjének, akit e munkájában az állatkerti bizottság tagjai, különösen: Vázsonyi Vilmos dr., Heltai Ferenc dr., Légrady Imre dr., Neuschloss Kornél dr. és Lendl Adolf dr. támogattak.

A fürdő felépítésével kapcsolatosan rendezést nyert a városligeti tó is, amelynek medrét mintegy 300.000 korona költséggel a Budapesti Kor-

csolyázó Egylet, mint a tó bérlője, a lefolyt esztendőben betonnal burkoltatta. A nevezett egylet ezáltal a fürdőnek is nagy szolgálatot tett, amennyiben a jobb társadalmi rétegek gyermekeinek egészségére oly üdörös korcsolyázó sportnak művelésére egyfelől alkalmat nyújt, másfelől pedig egy jelentős téli szórakozó helyet teremtett. A korcsolya egylet körül nagy érdeme van Márkus Jenő dr. tanácsjegyzőnek.

A Napló Mindenütt

Degradált nagyságosok.

Finita la comédia! Megtörtént a nagy esemény, feloszlatták az országgyűlést! A nagyságos képviselő urak legtöbbjét degradálták tekintetes uraknak! Legyünk csak őszinték, a legtöbbje meg is érdemelte ezt a büntetést, mert választóinak bizalmát inkább a saját előnyére, mint az ország és népe javára aknáta ki, némelyike még annyira se érdemesítette a népet, hogy idő-ről-időre beszámolt volna küldetése eredményéről. Az igaz, hogy eredménynyel vajmi kevés dicsekedhetett közülök.

Vége van tehát a nagyjövendelmű, kevés munkájú dicsőségnek; az arisztokratikus Nagyságosok, most demokratikus Tekintetességeknek vedlettek át és kezdek a küzdelmet a mandátumért ott, ahol néhány év előtt abbahagyták. Most ugyan nehezebb lesz, frázisok halmozásával a választók bizalmába jutni, de hát nálunk olyan sok a jó szónok és üres lélek, hogy némelyiknek még sikerül a nagyságos címet a jövő ciklusra is megmeníteni. Nem irigyeljük, de legalább a jövőben tanuljanak meg, dolgozni és nemcsak szavalni — a népet!

Tessék ibolyát venni!

Az első tavaszi napsugárban, mely új életre kelti az erdőt, a mezőt, a legszerényebb virág: az ibolyácska sütkérezik először.

Nem pompázik, illata sincs és mégis úgy örvendezik neki a melegen törző sziv. Nem kinálkozik, nem tolja föl magát a „virágcsarnokok fényes kirakataiba”, tulszerűen ott huzza meg magát a zöldségpiacra, otromba sárgarépák, pöffeszkedő csenevész tavaszi zöldhagymák, terpeszkedő salátafők, haragoszöld színtűkkel feltűnést kereső spenótok, szürke zellerek társaságában. Nem kínálja őket szilfid termetű, ábrándos szemű virágúrs leánya gyöngéd, becézető hangja. Ráncosképu, borotvaéles nyelvű, terjedelmes kofaasszony-némék sítvitják fülünkbe uton-utfélen:

— Tessék ibolyát venni!

És hiába huzódik meg szerényen a hozzá nem illő társaságban a kis mezei ibolyácska, észrevesszük őt, szeretettel emeljük föl hozzánk s tüzzük keblünkre, büszkélkedünk vele, ékességünknek, diszünknek tekintjük.

Ugy képzelem el ezt a szerényke kis tavaszi virágot, mint az emberiség nagy zöldségpiacán a sok hivalkodó zöldemberek közt a felette kevés szerényeket. A sok zöldség közül is kitűnik és mindnyáján észrevesszük azok, akiknek a sárgarépa, hagyma, saláta és zellerfejl emberek megfektüdték a gyomrát.

Szinte gyermeki örömmel kapunk a kevés szerény emberek után, akár-

csak mint a zöldségpiacra a mezei kis ibolya után.

És biztat is bennünket a remény, hogy amíg észrevesszük a zöldségpiac szerény és mégis legszebb ékességét, a tavasz első hírnökét: a mezei kis ibolyáját, addig értéke lesz az érvényesülni akarás zsbivásárjában a szerény embereknek is.

A napimádók.

Ilyen tavaszi napokon érdemes végigsétálni az utcákon. Nyitott szemű ember furcsa dolgokat láthat. Megláthatja a napimádókat. Ezek azok a szomorú járású, remegő lépésű emberek, akik csökönnyösen, makacsul kószálnak az utca napos oldalán. A másik oldalon dolguk volna és nem tudnak elválni a napsugaraktól körülcirógatott pár méterfőtől, amelyen fázósan tipegnek fel s alá. Ezek a napimádók. A gyűrött arcú emberek. Vagy nagyon öregek vagy nagyon fiatalok. Az arcuk szomjas és megfellel a napsugarakkal. A szemük tétova és betölti az áldott tavaszi melegség mélykarikás szemgödreiket. És a kezük... A kezük az lassan mozog és ha jól odanézzünk, úgy látjuk, hogy a vérszegény ujjaiak vajkálnak az aranyos napsugarakban. Ezek a napimádók és olyan jó a napos oldalon sétálni napsugarak és betegek között.

Választás előtt.

Két távolabbi vidékről való ismerős összetalálkozik a vásáron. Köszöntik egymást, elbeszélgetnek a nénemasszonyról, a komámaszszonyról, aztán az egyik minden átmenet nélkül kérdi:

— Hát nálatok mozognak-e már?

A sógor dehogyan is kérdezné, kik mozognak. Ugy is tudja, hogy a választás erenyében van a kérdés.

— Hogy mozognak-e? ... Nálunk már iszunk is. Hát ti nálatok?

— Minálunk már kétfelé iszunk, komám! Most várjuk a harmadik fizetőt!...

A szegedi csodagyerek

Tömörkény Istvánhoz, a szegedi városi múzeum igazgatójához a múlt hónapban egy felsőtanyai fiút hoztak be a szülei, hogy nézze meg azokat a gépeket, amelyeket a fiu csinált. A fiuval együtt a szülők különféle kifaragott emberi és állati alakokat, amelyeket a gyermek csinált, mutattak Tömörkénynek s egy gőzfűrés modelljét is, amely szintén a kis fiúnak a munkája. A gyermek egyszer járt Ujszegeden a Vigh-féle fűrészgárban. Itt látta működésben a gépet, amelyet rögtön kis alakban elkészített. Csinált a fiu egy gőzcséplő gépgarnitúrát, amelyet kézierővel nagyon jól lehet hajtani és ez a gép épen úgy dolgozik, mint a valódi. Tömörkény a dolgokat a néprajzi múzeum számára megvele és pénzt adott a szülőknek, hogy a gyerekek legyen miből tovább faragcsálni.

Szombaton a gyerek szülei a fiuval újra fenn voltak a muzeumban, ezúttal negyedszer és most már egy varrógépet és egy repülőgépmo-dellt hoztak be. Mind a kettőt a gyermek csinálta. A varrógép dolgozik, ha a talpát hajtják, a repülőgép szárnyai is mozognak, ha a gyermek a hurokat megfeszíti és a kerekeket egymásba rakja.

A fiuban kétségkívül értékes tehetség van s érdemes lenne taníttatni, de mert a szülők anyagi viszonyai ezt nem engedik meg, a gyermek csak odahaza tölti az idejét a szülői háznál.

Tömörkény István most a fiu érdekében beadványt intézett Lázár György dr. polgármesterhez. A beadványban elmondja, hogy bár a csodagyermekhez fűzött remények csak a legritkább esetben válnak be, ez a gyermek azonban olyan észbeli fejlettséget árul el, hogy okvetlenül taníttatni kellene. Kéri ezért a polgármestert, találjon módot arra, hogy a fiut, akit Katona Imrének hívnak és aki most végezte el a negyedik elemi osztályt, valamiféle módon taníttassa ki a város.

A polgármester most hivatalosan érdeklődni fog a szülők vagyoni viszonya iránt és ha meggyőződik, hogy azok tényleg olyan szegények, hogy a fiut nem taníttathatják, akkor a tanács felhívja a szülőket, hogy folyamodjanak valamilyen ösztöndíjért és abból járassák a gyermekét iskolába, később pedig végeztessék el vele a felső ipariskolát.

IRODALOM MUVESZET

HUSVÉTI ÉNEK.

Irta: Demeter Dénes.

A kikelet légy fuvalma,
Fakaszt sok szép virágot
A kéklő menny fény sugarára,
A földre már leszállott;
Daltól hangzik bokor, erdő,
Illatárban a mező,
Hegyen völgyön új az élet
Üdvöz légy szép kikelet!

Fölnyitott a sirnak zárja,
Mégváltónk feltámadott;
Az elcsüggedő szivekbe
Új hitet, reményt adott.
Nem örök többé a halál
Égi szózatot hallunk;
Ne csüggedjünk, ne busuljunk,
A sirból feltámadunk!

A koporsótól nem félünk,
Nem rettegjük mi a sirt,
Biztos halhatatlanságban
Találjuk meg a gyógyirt.
A természet szent törvénye
Mondja: örök élet van...
Kik egymástól itt elválnak
Találkoznak szebb honban...

Közgyűlés után.

Az országos színészegyesület múlt pénteken fejezte be három napon át tartott közgyűlését, melynek lefolyásáról már a fővárosi sajtó elég kimerítően értesítette az érdeklődőket, erre tehát visszatérni meddő munkának tartjuk. De nem tartjuk feleslegesnek, hogy az egész közgyűlés sívárságáról és eredménytelenségéről elmondjuk véleményünket. Az összes égető, aktuális kérdéseket elodázták, bizottságokhoz, tanácshoz, ankettekhez utasították és így szeptember közepéig csend honol majd a Muzsák berkeiben; de szeptember közepén, mikor a mostani szerződésnélküli színészek száma megkétszereződik majd, — a mi feltétlenül be fog következni, — akkor újra tele lesz panaszokkal, bajokkal, nyomorukkal a sajtó, újból terveznek, újra indítványoznak garmadaszámra, hogy a jövő közgyűlésen, ismét ilyen meddő munkát végezhesenek. Igazán ne-

vetséges, hogy a szónoklatok árjába mint fuiladtak bele a legéletrevalóbb reformok: A kerületek eltörlése, a színész tulszaporodás meggátolása, a szerződési év kezdetének és a zsűri intézmény visszaállítás. sőt az utóbbira nézve konkrét adatok gyűjtését határozták el. Hát a jelenvolt 30 igazgató nem szolgáltatott azonnal elég konkrét adatot arra nézve, hány tehetségtelen proletárt volt kénytelen az egész éven át hiába fizetni és sétáltatni, vagy drága pénzen statisztáltatni? Az egész kongresszusznak, leszámítva az ünnepségekre tulong-tul igénybe vett időt, két fontos mozzanat domborodik ki; az egyik Ditrói Mór elnök megnyitója, melyben rámutatott a színházak építésének eldázhatlan szükségére, mint a színész ethelyezés legpraktikusabb eszközére és egészben, nagyjában kifejtette a gyökeres reformok czélszerűségét, abban a szellemben, mint azt mi legutolsó cikksorozatunkban ajánlottuk.

A második Turi Zoltán szép beszéde, melyet a magyar nyelv védelmében, a töle megszokott ékes-szózással mondott el. Mert mi vagyunk és maradunk olyan sovínisták, hogy a magyar színésztől megköveteljük, hogy a magyar nyelvet eredeti, tősgyökéres mivoltából ki ne forgassa; az a szofizma, hogy más nemzetek irodalmi nyelvbe is belevegylt, sőt jogot nyert a zsargon, nálunk nem állhat meg, mert nekünk nincs zsargonunk, de van megmetyélezett, elnémetesedett, botrányos aszfalt nyelvezetünk, melyet nem szabad a magyar irodalomba és színpadra csempészni és aki megcselekszi, az merényletet követ el a magyar nyelv ellen. Kiemelkedett még Sebestyén Géza, emberbaráti szép beszéde, mellyel az anyaságot glorifikálta és az anyák jogát fényes eredménnyel megvédelmezte.

Ez a negatív eredmény vajjon megérleli-e a magyar színészet egyetemében azt a praktikus eszmét, hogy szüntessék be már egyszer ezt a felesleges színész parlamentet, mely a színészetnek, minden évben csak 60 képviselő és 30 igazgató napidíjait, utiköltségeit sat. számítva, belekerül 40—50,000 koronába, amit bizony a színészek más jobb helyre és ügyre is elkölthetnének. Vagy az a mulatság, hogy egyszer egy esztendőben, kedvük szerint kiszavaltatják magukat, megéri nekik ezt a pénzt? Ha megéri, hát akkor nekünk sincs szavunk ellene, de azt várjuk, — hogyha szeptemberben, — ne adja Isten, — megint elvesztik a fejüket a sok szerződésnélküli színészek, — akkor viseljük nyugodtan, méltóságosan a sorsukat, mert ha nem tudtak magukon és bajaikon segíteni, mikor erre az alkalom kínálkozott, akkor hiába lesz a panasz, mert nem lesz aki meghallgassa.

Dr. Wettenstein Szanatorium R.-T.

tüdőbeteg ambulátoriuma

VI. kerület, Délibáb-utca 23. szám

Betegfelvétel és rendelés:

d. e. 9—12-ig, d. n. 2—5-ig.

Igazgató főorvos: Dr. Wettenstein József.

Zálogszedulákat

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt platinát legmagasabb árban vesztek. B pánsokért többet fizetek, mint amennyi ujonnan vették. Schiller Izidor, Síp-utca 8

LÓWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 E-től feljebb romok kivételű sirkőves rendkívüli nagy választékban kaphatók.
|Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában

Minden e szakmába vágo munkák, temőtől javítások, vésőnek és aranyosnak jutányosan és lelkiismeretesen készítenek.

HIREK

A hétről.

A tavasz legszebb virágai.

Amikor az ibolya kibúvik a földből és a gyöngyvirág fehér harangocskái meglendülnek a tavaszi fuvallatban, akkor köztereken, sétahelyeken, parkokban és ligetekben mindenütt megjelennek a tavasz legszebb virágai is, a gyerekek. Kis plundrás pöttön legénykék, apró szoknyás, szőghaju bébék, aranyos csöpp hintókban és gyalogszerrel kivonulnak a „szabad természetbe” amit különböző négyzetméter nagyságú sétaterék és utcatorkolatok képviselnek. A tavasz verőfényénél is jobban eső melegség lepi meg ilyenkor az emberek szívét. Mert nincs szebb látvány az élet szomorú panorámájában, mint a játszó gyermekek. Azok a topogó, bukácsoló, mosolygó kis gyermekek, akik repeső boldogsággal jönnek ki a sötét, komor gyermekszobákból és nekivetik magukat a gyermekjátékok örömeinek, most minden talpalattnyi helyet elfoglalnak. amit nekik még meghagyott a város. Ahol nincs járása a száguldó automobiloknak, fogatoknak, ahol nincs útja a kenyérért siető emberáradatnak, ott ilyenkor a gyerek átveszi birodalmát és ujjongva játszik a napsugárban, kacajával gyönyörű harmóniát adva a madárdalos, éledő tavaszhoz. A kisebbek, akiknek ez talán az első játszó tavaszuk, ragyogó nagy szemekkel nézik a nagyobbacskákat, akik már szájéle játékokat tudnak és bizonyos felsőbbsséggel nézik az új jövevényeket. Öröm nézni ezeket az apró emberkéket; amint kiröpülnek a gyermekszobából és urrá lesznek mindenekfölött. Nekik virul a tavasz. Nekik nyílik az ibolya. Őket üdvözli a gyöngyvirág hazangoronája, mert ők az élet legszebb virágai, akiknek most érkezett el a tavaszuk.

Egy magyar hangszerkészítő. *Habits Antal* egy régi hangszerkészítő család érdemes tagja a magyar hangszerkészítő között a legelső, ki a feltűnést sohasem kereste, szereznyen és visszavonultan munkálkodott a magyar ipar fejlesztéséért és hogy ez ipar ma nálunk oly magas fokot áll, *Habits Antal*nak is nagy érdeme van ebben.

Habits Antal 1861-ben Győr-Szent-Mártonban született a történelmi nevezetességű Pannonhalmán, hol már ősei e század elején hangszer és czimbalom készítővel foglalkoztak. Hogy méltó utódja családjának, bizonyítja az a tény, hogy az 1896. évi ezredéves kiállításán a czimbalomkészítő műiparban az összes versenyzők felett ő lett a győztes, amennyiben az első díjjal egyedül lett kitüntetve, mely alkalommal abban a szerencsében részesült, hogy Ő Felsőfokát, a hangszerkészítő látogatása alkalmával, *Banda Ede* és *Török István* által két czimbalmon játszva, induló zenéjével fogadta. Ezek után számos más kitüntetéssel mint a debreczeni országos tanszerkiállítás s az Országos Iparegyesület elsőrendű díszjelmével lett kitüntetve.

Az általa újra konstruált pedálos czimbalmi nagy hódítást tesznek és úgy kitűnő erős szerkezetűknél, mint erős, tömör, gömbölyű, csengő hangjuknál fgdva nagy elterjedésnek örvendenek, számtalan intézet tőle szerzi be czimbalmait és a zene és czimbalom tanárok szintén *Habits* készítette czimbalmokat használnak. Czime: Budapest, VII., Erzsébetkörút 42.

Katzerhez a Megóvándókkal. Bundák, ruhák, szőnyegek, stb. elismert legjobb módszer, első intézet (R. T.) Budapest, VI., Ó-utca 44. Telefon 21-98.

x **A Magyar Nemzeti Zeneiskola** 3 havi ingyenes (teljesen díjmentes) zenei oktatásban részesít mindenkit hetenként 3 órában, aki bármilyen hangszerzsűségletét a *Sternberg Armin és Testvére* cs. és kir. udv. hangszergyárban szerzi be. Felvételi utalványt a fenti czég minden vevőjének, a hangszer árára való tekintet nélkül készséggel kiszolgált.

Nyilt-tér.

Mint olyan, aki Kőrmöcbánya szab. kir. r. t. főbányaváros közgyűlésein részt venni és azokról hírlapi tudósításokat küldeni szoktam, följogosítva érzem magam arra, hogy a budapesti napilapok 1910. évi március hó 16-iki számaiban megjelent közleményekhez néhány megjegyzést fűzzek. Kőrmöcbányán egy öt-hat tagú érdekszövetség dolgozik *Palkovics* polgármester ellen, a leggyilkosabb fegyverrel: a rágalommal. Ennek az érdekszövetségnek az élén *Galantha Gyula* lakatosmester áll, akinek veje, *Szmethanovics József* főjegyző megbukott *Palkovics* csal szemben a polgármester-választáson. *Galantha* lakatosmester volt az, aki a március hó 14-iki rendkívüli közgyűlésen tüntetést tervezett a polgármester ellen, azonban csufosan fölcsúlt. A „derék főnököt” ugyanis csak öt városatyja követte a kivoulásban. Ez a gyerekes kivoulás inkább derültséget mint felháborodást keltett. A képviselők túlnyomó és előkelő része, mintegy huszan, zavartalanul tovább tárgyaltak és a tanácsi előterjesztéseket egyhanguan elfogadták. A kivoulókkal együtt — legalább egy közgyűlés tartamára — a pártszervevény is kiköltözött a gyűlésteremből. És mi sem volna kívánatosabb, minthogy ettől a jövőben is megkíméljék a közügyek komoly tanácskozási termét.

A fővárosi sajtót nem tudom eléggé óvni, azoktól az ismeretlen-ség homályába huzódó tudósítoktól, akik a tisztességes emberek erkölcsi és anyagi megrontására törekusnek.

Kőrmöcbánya, 1910. évi március hó.

iff. *Jankovszky Demeter* hírlapíró.

25 Kor.-ért

készül saját műhelyemben egy férfi öltöny vagy felöltő finom gyapjú szövetekből a legújabb divat szerint

Vidékre mértékvetel utasítás és posztóminták bérmentve küldetnek.

Kardos Armin
férfiszabó Budapest
VII., L. István ut 14.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Sternberg Armin és Testvére

cs. és kir. udv. hangszergyár központi főüzletében

BUDAPEST,
VI. ker., Rákóczi-ut 36. sz. alatt

kaphatók a legjobb és legolcsóbb hangszerek.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK minden cikkről külön-külön jelennek meg. Érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. KITÜNTETVE! A m. kir. kormány által alapított „Millenniumi állami érem”-mel melyet a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis czégünk nyert el.

Közgazdaság.

A Magyar-Francia Biztosító Részvénytársaság tegnap tartotta meg *Ormódy Vilmos* főrendiházi tag elnöklésével ez évi rendes közgyűlést, amelyen az 1909. üzletévre vonatkozó igazgatósági jelentést, zárószámlát és mérleget előterjesztették. Az igazgatóság jelentése szerint a társaság tavalyi tűzbiztosítási üzlete újabb haladásról tanuskodik, amennyiben a díjbevétel tovább emelkedett és az üzlet lefolyása a megelőző évihez képest kedvezőbben alakult. Hasonlóképpen fokozódott a díj-bevétel a jég-biztosítási üzletben, melyet nyereséggel zártak le. A zárószámadásban kimutatott 276,669 K 24 fillérenyi nyereség hovaforrására az igazgatóság a felügyelő-bizottsággal együtt javasolta, hogy abból a részvénytőkének megfelelő 6 százalékos osztalékot fejében 150,000 K fizetessék ki és az alapszabályszerű levonások után fennmaradó 51,990 K 45 fillérből a tisztviselők és a szolgák nyugdíjalapja javára 25,000 K, a társasági tartaléktöke növelésére pedig 26,990 K 45 fillér fordítottassék. E javaslatokat a közgyűlés egyhangulag elfogadta s az igazgatóság indítványára egytuttal elhatározta, hogy minden 1890 augusztus 1-én kibocsátott részvény után a 20. szelvény átvétele ellenében járó 12 K osztalék keddtől kezdve a társaság főpénztárából kifizetessék.

A Gazdasági Bank közgyűlése. Az Országos Gazdasági Bank Részvénytársaság a napokban tartotta rendes évi közgyűlést *Szell Ignác* belső titkos tanácsos elnökle alatt. Elhatározták, hogy a bőséges leírások után fennmaradó 70,575-29 koronát kitevő tiszta nyereségből ötszázalékos osztalékot fizetnek. A közgyűlés megadta a fölmentvényt és elhatározta, hogy az osztalékszelvényt e hó 18-ától kezdve váltják be a társaság pénztárában. A meg-ejtett választásnál az igazgatóságba *Nagy Andor* vezérigazgatót és *Weisz M. Dávidot*, a felügyelő-bizottságba pedig *Czobor László* országgyűlési képviselőt, *Elek Emilt*, *Bauer Somát*, *Szendé Károlyt* és *Strasser Miklóst* újra megválasztották. Majd dr. *Loschitz Lajos* indítványára az igazgatóságnak, különösen pedig az intézet fölvirágzása körül kiváló érdemeket szerzett *Nagy Andor* vezérigazgatónak és a tisztikarnak ügybuzgó működésükért köszönetet és elismerést szavaztak. A közgyűlés után megalakult az igazgatóság, amely alkalommal elnöké *Szell Ignácot*,

alelnökké pedig *Lestyánszky Sándor* nyugalmazott államtitkárt választották meg.

Első Leánykiképzési Egylet mint szövetkezet Gyermekek és Életbiztosító Intézet. Folyó évi március hó 20-án tartotta ez az intézet 47-ik rendes közgyűlést a számosan megjelent tagok élénk részvétele mellett.

Dr. *Wittmann Mór* alelnök megállapítván a közgyűlés határozatképességét, megnyitja a közgyűlést. Jelenti, hogy az agg elnök gyengélkedése miatt a közgyűlésen, melyet 41 év óta vezetett, részt nem vehetett és átadja a közgyűlésnek az elnök üdvözlését. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldettek: *Gross Simont* és *Hazai Hugó* urak.

Az előterjesztett mérlegből és jelentésből kitűnik, hogy az elmúlt üzletév is kedvező volt, amennyiben 2.800,100 K összegű biztosítással többet kötöttek, mint az előző évben és hogy a biztosított tőkeösszeg a kifizetett esedékeségek levonása és az állomány szigorú rostálása után 69.878,073-14 K-ra emelkedett.

A díj és mellékletékek bevétele 3.405,069 K-ról 3.529,288-65 K-ra, a kamatjövdelem, értékpapírok és bankbetétek után 581,626-81 K-ról 622,787-81 K-ra és a három intézeti ház bérjövdele 110.963.55 K-ról 111.109.04 K-ra emelkedett.

Különböző esedékes biztosítási összegek címén a feleknek az elmúlt évben 1.140.219.22 K fizetett ki.

A díjtartalék 14,892.514 korona 43 fillérről 16,032.734. 35 K-ra; a jutalék fölemelési tartalék 471.114.13 K-ról 502.716.21 K-ra, a külön tartalék 227.246.08 K-ról 258.848.16 K-ra emelkedett; a biztosítási alap változatlanul megmaradt 200.000 K összegben. A 9703.88 koronára rugó értékpapír állományánál 43.268 K árfolyam nyereség mutatkozott, mely összegből egy új árfolyam-különbözeti tartalék alakított, díjátvitelért, kincstári illetékért 1910. évre előre fizetett házbérekért és függő károkért pedig 246.646.87 K tartalékba helyeztetett, a szerzési jutalékokra fordított 377.115 K 92 fillér teljesen a folyó számla terhére helyeztetett kiadásba, az épületek és szerelvények számláiról pedig 38.357 K 93 fillér iratott le.

Az 1909. üzletév kezelése fölszege 63.204 korona 16 fillér, mely összeg két egyenlő részben a fölemelési és külön tartalékhoz csatoltatik.

A hivatalnoki nyugdíj-alap javára, mely 305.654.44 K-ról 339.646.49 K-ra emelkedett, a közgyűlés a hivatalnoki kar buzgó működésének elismerésül 6000 koronát szavazott meg.

A mérleg vagyon-számlája 17,667.870.08 K-nyi összeget mutat ki, mely ovadékképes értékpapírokban, bankbetétekben és három nagy bérpalotában leli fedezetét.

A jelentést és mérleget egyhangulag megalapozással tudomásul vették és a fölmentvényt megadták.

Miután *Szirtes Ignác* gimnáziumi tanár indítványra a távollévő elnöknek, az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak, valamint *Kohn Arnold* vezérigazgatónak és az egész tisztviselői karnak jegyzőkönyvi köszönetet és elismerést szavaztak, az elnök *dr. Wittmann Mór* alelnök a közgyűlést berekeszti.

Geiringer Arnold

műszaki czimfestő

Budapest, VII., Dohány-utca 78.

„Szakialista üvegtáblákban.”

Készít czégtáblákat fára, bádogra és viaszvásznonra, a mai kornak megfelelő izléses kivitelben, „jutányos árak mellett.”

Az Angyalföld titkai.

13 (Regény.)
 A nő ámulva hallgatta.
 — Hát nekem kell lakolni, a te üzleti veszteségeidért? Látszik milyen közönséges kalmárlélek vagy!
 — Kalmár ide — kalmár oda, azt te nagyon jól tudtad, hogy ki és mi vagyok, csak én tévesztettem el nálad az adreszt!
 A vitának a belépő szolgálja vetett véget, aki jelentette, hogy Blau könyvelő sürgős ügyben kér kihallgatást.
 — Blau? Megbolondult az az ember? Ilyen késő este? Mondja neki Zsán, hogy most nincs üzleti óra?
 — Azt mondta, ha hajnalig várakozik, akkor is beszélnie kell a tanácsos urral.
 — Jó, jó! valami számárság lesz! Ismerem már! Ez a Blau veszedelmesen öregszik! Jó lesz már kicsirelni! Megbocsáss édes Giittám.
 — Csak menj, ne zsenirozd magadat! A mai keserű hangulatodban ugyis élvezhetetlen vagy. Ha visszajössz, talán már itt se találsz; fáradt vagyok... lefekszem! Szervusz öregem!
 Mielőtt Monori a lépcsőkön lefelé haladt, úgy vonzolta fáradt lábait, mint a nehéz láncokra bilincselte gályarab, kiélt arcából az utolsó csepp vér is eltűnt és finom battisztkendőjével a forró verítéket törölte homlokáról.
 A kérkedő pazarsággal berendezett dolgozószoba, tarka függönyzelel, értékes, aranyos butorzatával szinte ellentétben állott a Monori bankház első könyvelője és prokuristája, Blau Leo, aki lehorgasztott, hóféhér fővel és gondterhes arckifejezéssel várakozott most főnökére.
 A belépő Monori gondosan betette maga után az ajtót és közvetlen a várakozó könyvelő elé állott:
 — Mi leli magát, — így szól elfojtott dühvel, — hogy nem várhat reggelig és ide jön éjjel, hogy a saját cselédségem előtt kompromittáljon? Nem tudja, hogy ostoba vigyázatlanságával megrontja a kreditünket?
 Az öreg Blau, lehorgasztott, gondterhes fővel nézett a főnökére és halk hangon kezdte:
 — Csak azt jöttem jelenteni, hogy Skrovics, a Práter-utczából itt volt...
 — Nos — és? Beszéljen hát!
 — Visszakövetelte a betétjét.
 — No — hát aztán?
 — Osztrák államkötvények 60.000 korona értékben... A számokat itt feljegyeztem.
 — No és mit mondott neki?
 — Azt mondtam, hogy a tanácsos ur nincs itt!
 — Helyes!
 — Nem helyes! Mert másodszor ismét eljött.
 — Ma?
 — Igen, ma. Sőt most már negyedszer.
 — Az ördög vigye el! Ha nincs hozzánk bizalma, vissza kell neki adni azt a smarrnt! Küldjön el a bankba érte és dobja oda neki! Hinni akarom, hogy a hitelünk még nem merült ki egészen!

A könyvelő kiegyenesedett.
 — Fájdalom, tanácsos ur, nincs már semmi hitelünk: Én már mindent megpróbáltam, tessék elhinni! Három korona értékű hitelünk sincs már, azért voltam olyan bátor, éjjel háborgatni!
 Monori megingott és csak emberfeletti erővel tarthatta fenn magát. Az önbizalom álarczát, hivatalnoka előtt sem akarta levetni.
 — Igen — igen! — szólt tettetett nyugalommal. Az ultimorendezés le-sújtó volt. Tévedtem számításomban, rossz részvényekbe spekuláltam. Igaz, maga figyelmeztetett... óvott, de én nem hallgattam rá! A fiatalabb emberben nagyobb a vállalkozói szellem, a bátorság! Egyébiránt még nem jutottunk el a csödhöz, — ne higgye... Az árfolyam lanyhasága meg fog szűnni... Fényes trükköt tartogatok, de erről még korán volna beszélni. Talán egy hónap, talán csak tíz nap múlva... azután kint leszünk a vízből! Fődolog, hogy a hitel csorbát ne szenvedjen! Hogy is jött az a buta Skrovits arra a gondolatra, hogy az értékeit visszakövetelje? Hát vissza kell adni, érte Blau ur? Holnap reggel, okvetlen! Érti? Mondja neki, hogy én nagyon haragudtam amiért maga mindjárt vissza nem adta! Érti?
 (Folyt. köv.)

Kiadja:
A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.
Csillár raktár.
ZWILLINGER B.
 szerelő mester.
 Állandóan raktáron tart:
 Légszusz- és villamvilágításhoz szolgáló legjobb kivitelű csillárokat és légszusz-kályhákat, legújabb szerkezetű légszusz-tűzhelyeket és légszusz fürdő-álműveket, légszusz-fűtő-, sütő- és vasaló készülékeket és minden a világításhoz szükséges ke-lékeket stb.
Budapest, VI., Hajós-u. 1.
 Telefon 43-54. Telefon 43-54.

Rottenbiller-
 utca 10. sz.
 híres cigányprimás zenekarával hangversenyez.
 Kétféle italok!
 Ceylon vacsora!
 Hajós Lipót és Társa.
 Volt nagymarosi „Korona Szálloda” bérője.
CEYLON kávéházban
Hasy Kálmán

Nem kell többé kávét főzni, sem cukrot venni!
WILLAX KÁVÉKOCSKA
 forró vízben vagy tejben feloldva, azonnal teljesen kész, zamatos és kiválóan jóízű tekele- vagy tejeskávét nyújt.
DARABJA 4 FILLÉR. MINDENÜTT KAPHATÓ.
WILLAX KÁVÉ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPEST.
 69. ARTELEP. IR. ODÁ: VI. VÁCZI-ÚT 167-169. TELEFON 177-61

CZIMBALMOKAT

a legújabb szabaldalmazott rendszer szerint legjobbat készített (részletfizetésre is) a czimbalmokészítés elismert első szakértője

Habits Antal

hangszerkészítő mester.
BUDAPEST,
 Erzsébet-körút 42. szám.

! Budapest éjjel!

Látványossága
 a **GERNA kávéház**
 VII., Dob-u. 65. Erzsébet-körút sarok.
Egész éjjel nyitva.
 esténként Komáromi Bertók Jóska teljes zenekarával hangversenyez.

BUTOR.

Arveresen vett régi és új, legolcsóbbtól a legjobb minőségig. Ugy-szintén amerikai íróasztalok, mahagoni háló-, ebédlő- és uri szobák, angol börgarnitúrák, szalagarnitúrák, szőnyegek, csillárok, petróleumlámpák, olajfestmények és irodai berendezések legolcsóbban beszerezhetők
Ancsel és társánál,
 Dob-utca 22.

Szülők figyelmébe!

Chicces fiu- és gyermekruhák minden alkalomra 4 frtól feljebb dús választékban kaphatók
Pollák J. József
 fiu- és gyermek-ruha speciálstanál
Bpest, Erzsébet-körút 7.
 A New-York palota mellett.
 Egyes mosónadrág 65 krajczár.

OSTENDE-KAVÉHÁZ

RÁÓCZI-UT 90.
 Előkelő családok találkozóhelye.
 Remek hideg vacsorák, melyet házilag francia szakácsom által készítették.
 Esténként
Györi Vörös Miska
 a közkezdelt cigányprimás teljes zenekarával hangversenyez
 Szíves pártfosztást kér
 Gross Ödön
 Telefon: 3-68, 86-40 az Ostende és a nyíregyházi Pannónia kávéházak tulajdonosa.

? Hol találkozunk?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:
Gläser „METEOR” kávéháza
BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,
 ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és mindenféle kávéházi italok a legméltányosabb árban számíthatnak.

Téli fürdőskura

A Budai Szt.-Lukácsfürdő Nagyszálló-jában és Thermal-szállójában.
 lakás teljes ellátással naponként 10 koronától feljebb. Minden szobától fűtött folyosók vezetnek az iszapfürdőhöz. Természetes forró-, meleg-kénes források, iszapborogatások. Prospektust küld a Szt.-Lukácsfürdő R.-T. Budapest, Budán. Kristály forrásásványvizet étvágyat javító gyomorrontást megakadályoz.

Ön bérel egy ócska zongorát vagy pianót és kidob

havonta 12.— vagy 16.— korona kölcsönadíjat, végre pénzét kiadta, zongorája sincsen.
Ha fizet
 havonta 20.— koronát, kap egy kiváló gyártmányú, legmodernebb ércpánczéllökés, keresztthoros, új zongorát vagy pianót, nem ir alá váltót, nem állít kezest, nem lekötelezette bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. Ezen ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak
„MUSICA” részvénytársaság
 (Igazgató: STERNBERG DEZSŐ)
 zongoraadami és kölcsönző telephely. Eufon töltés nélküli legtekélyesebb gramofon- és művészlemezek felárusítása.
Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz. alatt
 (Király-u. sarok, az Ország. Zeneakadémia közelében)
 Telefon 4-81. Telefon 4-81.
 Zongorák becsérelése, javítása, hangolása legkülön-szebbben. — Fenti rendszer kedvezményében egyelőre csak a tövéreában lakók részesülnek

Nem érdemes rongyosan járni! Ha 12 forintért rendelhetek divatos öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot finom gyapjuszövetből mérték után.
FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester
BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em. Vidékieknek mintát bérmentve küldök.